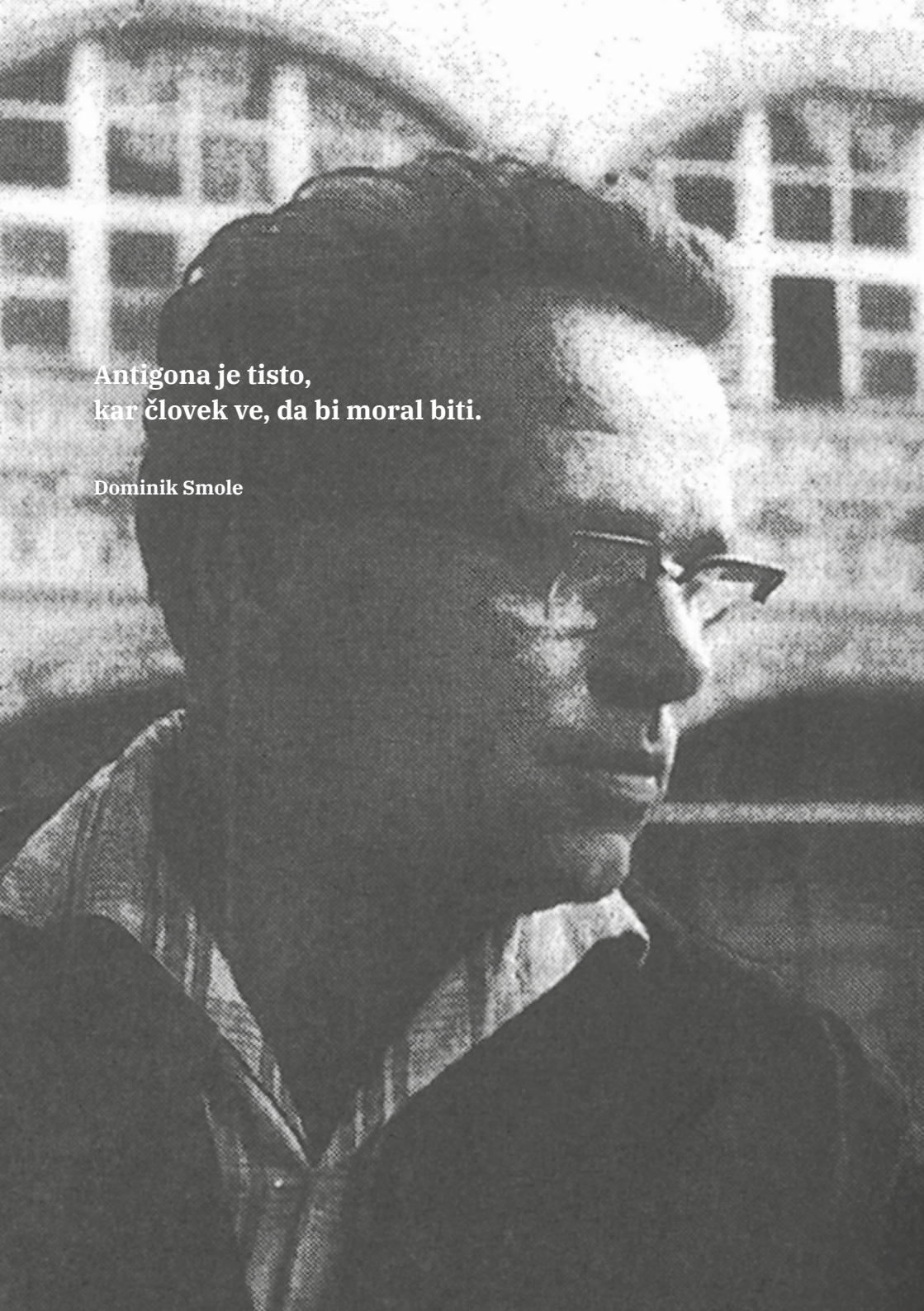

Dominik Smole

Antigona

**Antigona je tisto,
kar človek ve, da bi moral biti.**

Dominik Smole

- 4 **Zasedba**
- 6 **Dominik Smole**
- Ana Kržišnik Blažica
- 12 **Antigona je samo še mit,
slaba vest**
Pogovor z Luko Marcenom
- Rok Andres
- 26 **Roka ljubezni, ne dokaz slabosti**
Fragmenti dramaturške
razčlembe
- Brane Senegačnik
- 34 **Ne verjeti, da ga ni**
- Richard Jackson
- 42 **Današnja Antigona**
- Nova članica ansambla
- 46 **Ivana Percan Kodarin**
- 48 **Pregled sezone 2021/2022
v SNG Nova Gorica**
- 66 **Kontakti**

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica
Sezona 2022/2023, uprizoritev 6
Premiera 16. februarja 2023 na velikem odru SNG Nova Gorica

Dominik Smole

Antigona

1960

Režiser **Luka Marcen**
Dramaturga **Ana Kržišnik Blažica** in **Rok Andres**
Lektorica **Anja Pišot**
Scenograf **Branko Hojnik**
Kostumografinja **Ana Janc**
Avtor glasbe **Mitja Vrhovnik Smrekar**
Oblikovalka odrskega giba **Lara Ekar Grlj**
Oblikovalec svetlobe **Andrej Hajdinjak**
Asistent režiserja **Andrija Rašović**
Asistentka scenografa **Nika Curk**

Vodja predstave **Marino Conti**
Šepetalka **Maja Dvoršek**
Tehnični vodja **Aleksander Blažica**
Producentka **Mojca Valič**
Oblikovalci zvoka in videa **Borut Čelik**, **Vladimir Hmeljak** in **Stojan Nemeč**
Lučni mojstri **Renato Stergulc**, **Martin Ukmar** in **Marko Vrkljan**
Rekviziterja **Damijan Klanjšček** in **Gorazd Prinčič**
Frizerki in maskerki **Hermina Kokaš** in **Katarina Laharnar**
Garderoberki **Jana Jakopič** in **Mojca Makarovič**
Odrski mojster **Štaško Marinič**
Odrski tehniki **Dean Petrovič**, **Bogdan Repič** in **Dominik Špacapan**
Vrviščarja **Damir Ipavec** in **Ambrož Jakopič**
Odrski delavec **Jurij Modic**
Mojster krojač **Robert Žikovič**
Šivilji **Marinka Colja** in **Tatjana Kolenc**
Mizarja **Mark Mattiazzi** in **Marko Mladovan**
Scenska slikarja **Vasja Kokelj** in **Andraž Trkman**

V predstavi je uporabljena tudi pesem
Otona Župančiča *Tiho prihaja mrak*.

Predstava nima odmora.

Ismena **Arna Hadžialjević**
Kreon **Blaž Valič**
Haimon **Jure Kopušar**
Teiresias **Bine Matoh** k. g.
Paž **Lara Fortuna**
Stražnik **Gorazd Jakomini**

Dominik Smole

Dominik Smole se je rodil kot drugi sin v revni družini hišnika Narodne galerije leta 1929 v Ljubljani. Že kot dijak ljubljanske klasične gimnazije – slovel je kot malomaren, predrzen in uporen – je v ciklostiranem listu *Prvo klasje* objavljajl pesmi in prozo. Zaradi domnevnega sodelovanja z Osvobodilno fronto so ga izključili iz šole, tako da je lahko maturiral šele po osvoboditvi. Istočasno ga je močno prizadel očetov samomor.

Prvo tiskano delo, *Pravljica o lepoti, dobroti in ljubezni* (1946), je objavil v *Mladinski reviji*, ko je bil star sedemnajst let, dve leti pozneje pa pod psevdonimom Marjan Hribnik v prilogi ljudskoprosvetne revije *Obzornik* svoje prvo dramsko besedilo *Mostovi*. Njegova zgodnja dela razodevajo poteze mladostne zaverovanosti v ideale, kakršne je prva leta po vojni promovirala doktrina tako imenovanega socialističnega realizma, ki je bila tudi za Smoleta zgolj kratkotrajna začetniška faza, ki s poznejšimi proznimi in dramskimi modernističnimi deli nimajo tako rekoč nikakršne zveze. V njegovih začetnih delih so vidni vplivi francoskega ateističnega eksistencializma (vzor sta mu bila Sartre in Camus), bral je Kafko in ruske realiste, s svojim hrepenenjskim svetom je nanj vplival Ivan Cankar. Kasneje pa se je bolj opiral na lasten umetniški čut.

Do leta 1952 je delal najprej kot časnikar, bil je pri ljubljanskem radiu in pozneje pri primorskem radiu v Ajdovščini, in se posvečal zlasti reportaži. Po preteku delovnega razmerja je šel na skoraj enoletno služenje vojaškega roka, se leta 1954 poročil s knjižničarko Zdenko Prek, s katero je imel dva otroka in se – ker o svojem pisateljskem daru očitno ni dvomil – odločil za delo svobodnega pisatelja. Po prvih začetniških poskusih je bil Smole najprej pripovednik, zlasti novelist, šele kasneje dramatik, čeprav so prva izrazitejša dramska besedila nastajala vzporedno z novelističnimi. Tako je v nemirnem povojnem času objavil vrsto novel z že zrelim stilom in izostrenim psihološkim čutom, pogosto satirično naravnanim zoper malomeščansko moralizatorsko samovšečnost, medtem ko je sam hrepenel po absolutni morali. Te novele je Smole strnil v roman *Črni dnevi in beli dan* (1958), po katerem je Boštjan Hladnik posnel film *Ples v dežju*.

Po teh objavah se je Smole posvetil tako rekoč izključno dramatik in prva drama, s katero je opozoril nase, je bila *Potovanje v Koromandijo* (1955), saj je očitno spregovorila drugače, kot so to počeli dotedanji dramatik. Resnica sveta je bila tu izrečena izrazito dvojnostno, antinomično. Ob vseh opaznih razlikah in samosvojestih med njegovimi dramami, polnih apriornega razkola med človekom in svetom, subjektivnostjo in objektivnostjo, polnih eksistencialne stiske, poezije in groteske, realitike in simbolike, predvsem v *Koromandije ni?*, v *Igricah* (1957) in tudi v *Antigoni*, je opazna zlasti vera in moralni aktivizem, hrepenenje in potovanje v višji, čisti, moralnejši svet, ki ga nikoli ni mogoče zanesljivo doseči. Očitno je bilo, da je do aktualne umetniške in družbene stvarnosti, do represivnega in totalitarnega režima, omejujoč svobodo umetniškega izražanja, zavzemal polemično in satirično stališče.

Kot svoboden pisatelj se je Smole kmalu intenzivno vključil tudi v revijalno življenje, najprej v *Besedo*, ki je kot prva prekinila s socrealistično doktrino, zaradi česar so njeni ustvarjalci prišli v spor s tedanjo kulturno politiko, nato pa v *Revijo 57*. Nekaj časa je delal na bencinski črpalki na Viču, zatem je za dve leti prevzel souredništvo *Perspektiv*, revije, ki je združevala tako imenovano »kritično generacijo«. Ta rod je dal povojni slovenski literaturi vrsto najvidnejših dramatikov, pesnikov, pripovednikov, esejistov in kritikov, na gledališkem področju pa eksperimentalno gledališče Oder 57, ki je med drugimi pomembnimi dramskimi besedili v režiji Francija Križaja v viteški dvorani v Križankah kot gledališče v krogu krstilo tudi najbolj reprezentativno Smoletovo dramo *Antigona* (1960). Takoj po krstni uprizoritvi so jo v repertoar sprejeli tudi v ljubljanski in mariborski Drami, kmalu zatem pa še v Zagrebu in Trstu. *Antigona*, ki snovno temelji na Sofoklejevi istoimenski tragediji, je s svojo izdelano filozofsko teoretično strukturo in celovitim konceptom človeka nedvomno ena najpomembnejši slovenskih klasik z (glede na ostale obdelave tega mita) najpomembnejšo značilnostjo: Antigona sama se sploh ne pojavi na sceni. Zanj je leta 1961 prejel nagrado Sterijinega pozora za najboljše jugoslovansko gledališko besedilo.

Tezo o tragičnih in zlih posledicah bojev med različnimi ideologijami je ubesedil še v *Krstu pri Savici* (1969), ki je bil leta 1994 uprizorjen tudi kot otvoritvena predstava naše nove gledališke hiše. Po *Krstu* pa je Smoletova dramska produkcija, razen denimo dramolet *Zlata čeveljčka* (1983) in burka *Igra za igro* (1985) skoraj dokončno prenehala. Smoletov pripovedniški in dramski opus je tudi sicer sorazmerno neobsežen, saj je bil pisatelj do svojega dela nadvse kritičen. Za njegovo kritičnost in sorazmerno količinsko skromnost opusa je na nek poseben način najbrž »kriva« tudi njegova visoko poetična in neponovljiva *Antigona*.

Med letoma 1972 in 1976 je bil zaposlen kot dramaturg v Slovenskem mladinskem gledališču. Toda Smole ni bil človek, ki bi mogel dolgo prenašati takšno ali drugačno vezanost, čeprav mu je bilo to delo blizu, zato se je kmalu, zvest sebi in svojim življenjskim in umetniškim principom, spet odločil za pisateljsko prostost. Kot poglobljen, intelektualno in čustveno občutljiv dramaturg pa je poslej sodeloval samo pri posameznih uprizoritvah v različnih slovenskih gledališčih, najpogosteje v ljubljanski Drami, ko sta jo med leti 1983 in 1987 upravno in umetniško vodila Igor Lampret in Lado Kralj. V tem gledališču je bil v istem času in pred upokojitvijo nekaj mesecev spet stalno zaposlen kot dramaturg. Po upokojitvi, ko je leta 1986 prejel Prešernovo nagrado za življenjsko delo, ki pa je bila v bistvu nagrada za *Antigono*, se tudi kot dramaturg ni več pojavljal v javnosti. Umaknil se je v svoja tiha in samotna premišljevanja, nedotakljiv in namrgoden, kot je bil, v krog svojih najbližjih in izbranih prijateljev, zbolel in leta 1992, v burnem času osamosvajanja Slovenije, polnem idej in dilem, ki jih razpira tudi njegova *Antigona*, umrl.

Ana Kržišnik Blažica

Antigona
je samo še mit,
slaba vest

Pogovor z Luko Marcenom

Luka Marcen, rojen leta 1995 v Celju, se je po končani I. gimnaziji v Celju najprej vpisal na študij filozofije ter primerjalne književnosti in literarne teorije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Svoje izobraževanje je nadaljeval s študijem gledališke režije na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo, kjer je med drugim režiral uprizoritev *Otroci na oblasti* (po motivih del Rogerja Vitraca in Dušana Jovanovića, 2019), ki je bila izbrana v tekmovalni program na več festivalih po Evropi (Beograd, Varšava), na festivalu FIST v Beogradu pa je leta 2019 prejela grand prix za najboljšo predstavo v celoti. Ustvarjalci te uprizoritve so bili nagrajeni tudi z akademjsko Prešernovo nagrado za leto 2019. Leta 2020 je pod mentorstvom red. prof. Matjaža Zupančiča diplomiral z režijama uprizoritev *Goli pianist ali Mala nočna muzika* Matjaža Zupančiča in *Ljudožerci* Gregorja Strniše. Za slednjo je prejel akademjsko Prešernovo nagrado za leto 2020. Trenutno zaključuje magistrski študij gledališke režije. Kot asistent režiserja je v preteklih sezonah sodeloval s priznanimi gledališkimi ustvarjalci – Dušanom Mlakarjem, Janezom Pipanom, Ivico Buljanom, Eduardom Milerjem, Aleksandrom Popovskim, Majo Sever in Roccom. V okviru različnih platform in festivalov je kot režiser in avtor koncepta večkrat prevzel režijo bralnih uprizoritev novih slovenskih dramskih besedil avtorjev različnih generacij. Redno sodeluje tudi z uredništvom igranega programa Radia Slovenija pri produkciji literarnih oddaj in radijskih iger. Leta 2021 je v SNG Drama Ljubljana režiral uprizoritev *Zrcalce, zrcalce, požrla te bom* po besedilu Maje Končar, v SLG Celje Jurčičevo *Kozlovsko sodbo v Višnji Gori*, ki je leta 2022 na 30. festivalu Dnevi komedije postala žlahtna komedija po izboru občinstva, strokovna žirija festivala pa je uprizoritvi namenila posebno omembo, v Prešernovem gledališču Kranj dramski omnibus *Monologi s kavča*, leta 2022 v mariborski dramati pa *Farmo Orwell*, ki jo je z dramaturginjo Tatjano Doma spisal po navdihu Orwellovih besedil. V SNG Nova Gorica režira prvič.

Smoletova *Antigona* ni tvoje prvo srečanje s slovensko poetično dramo. Že v času študija si režiral Strniševe *Ljudožerce*, v gimnazijskih letih pa si se soočil z njegovimi *Žabami*. *Antigone* – Sofoklejeva, Smoletova, tudi Jovanovičeva in nekatere druge – so bile v slovenskem gledališkem prostoru že nekajkrat uprizorjene, pa vendarle ne tako pogosto, kot bi po pomembnosti teh besedil lahko skleпали. Kaj je tebe pritegnilo k režiji Smoletove *Antigone*? Zakaj poetična drama?

Morda za začetek tvegam z izjavo, da je priložnost za uprizarjanje materialov, besedil iz zakladnice slovenske poetične drame vselej praznik – za režiserja, avtorsko ekipo in tudi za kolege igralce ter gledališke hiše. Prepričan sem namreč, da je slovenska poetična drama unikum, nekaj, kar ni enako ali podobno ničemur iz svetovne dramatike. Jasne so seveda vzpodbude, vzori, a Smoletu, Zajcu, Strniši in drugim je uspelo (vsakemu posebej, seveda) ustvariti tako avtentičen in avtonomen umetniški izraz, da njihova besedila, vsaj zame, gotovo tvorijo nesporen vrh dramatike – slovenske in svetovne. Pri tem ne gre le za slogovno, oblikovno izjemnost te literature, ampak v prvi vrsti zlasti za vsebinsko bogastvo, cel svojstven svet, ki ga te igre nosijo s seboj. V njih je nekaj, kar je protogledališkega,

saj se mi zdi, da jim uspe na izjemno sugestiven in vabljev način zapisovati neizrekljive stvari, skozi njih pa prekleto natančno govoriti o realnosti sodobnega trenutka: o negotovosti, izgubljenosti, strahu, nestabilnosti sveta in pritisku, ki obdaja vse. Poetična drama odpira vrata v neke svetove, ki jih po svoje zelo dobro poznamo, a se jih obenem tudi bojimo, saj je v njih ves čas nekaj, česar se ne znamo zares dotakniti. Zdi se mi, da poetična drama sili izven cone vsakdanjega ugodja, v nekaj, kar ni preprosto enodimenzionalno, v labirint nezavednega, morastega, elementarno človeškega. Torej v blodnjak strahov in strasti, ki pa govori o zelo konkretnih stvareh, o zelo sodobnih odločitvah, ki determinirajo človeka. Pri vsem tem gre za vivisekcijo človeških stanj in odločitev ter odnosov, v katere je postavljen. In vselej tudi za odgovore na vprašanja o sodobnem trenutku. Zato se mi zdi, če se vrnem na začetek, pravzaprav nujno, da danes uprizarjamo *Antigono*.

Smole je v nekem intervjuju na vprašanje, kaj ga je pritegnilo prav pri mitu o Antigoni, odgovoril v enem stavku: »Naša sodobna družbena situacija.« Če primerjamo Smoletovo in našo »družbeno situacijo«, kako ju vidiš, kaj vse se je v naši državi in svetu od tedaj spremenilo? Če si dovolim malo parafrazirati

Smoleta, mislim, da je povod za Antigono lahko zmerom nova družbena situacija, tista, ki jo živimo v trenutku, ko na Antigono pomislimo. Pri tem pa ne mislim le na politično situacijo, temveč na družbene silnice na vseh nivojih. Mit o Antigoni je v prvi vrsti izjemna družinska drama, na igrišču družinskega omizja pa se seveda odpirajo tudi teme širše družbenega, političnega ... Verjamem, da je z družbenimi situacijami približno tako kot z odnosi v družini – ves čas kot v spirali potujejo skozi različna stanja. Matrica družbe je takorekoč nespremenljiva, vedno obstajajo družbena razmerja vladajočih in vladanih ter med njimi

elementarna napetost. Razmerje moči pa na nek način vedno poteka z nadzorom misli, informacij, s simbolnim priznanjem. V tem smislu družbena situacija danes ni prav daleč stran od družbene situacije, ki je obdajala Smoleta. Le izrazi, materializacije fenomenov so se spremenile. To je tudi ključni fokus, ki smo si ga z ekipo zadali v začetku priprav na uprizoritev. Na Smoletovo besedilo se je seveda skozi leta branja, uprizarjanja in interpretacij nalepilo brezštevilo mnogo političnih, ideoloških oznak. Naša uprizoritev ne želi biti odgovor na vsa ta ideološka branja, niti ne želi biti nov poskus ideološkega branja, ker

mislim, da je to premalo, prepovršno in prebanalno. Predvsem pa – in to je morda ključno – se mi zdi, da naša generacija ne more dajati odgovorov in sodb o političnih razmerjih nekega preteklega časa. Bolj zanimivo je skozi kontekst *Antigone* razmišljati o posamezniku, o človeku, ki ga obdaja svet in ki se mora na vsakem koraku boriti za svoje mesto v tem svetu. Pri tem pa seveda ne gre zgolj za enega človeka, ne le za Ismeno, ampak za vsakega od njih. Vsi Smoletovi liki so – kot sam izjemno zapiše – ujeti v pajčevino zlih usod, nihče od njih ni novit in predestiniran. Vsak se vzpostavlja in kruši v trenutku igre. Zato uprizoritev ne želi izbirati strani, ker je morda – če se za konec vrnem k vprašanju – za današnjo družbeno situacijo ključno predvsem to, da se namesto apriornega sledenja, izbiranja strani, poslušamo.

Glede na vojno v naši bližini bi lahko rekli, da je *Antigona* aktualna tudi s tega stališča. Sicer se pa vedno kje najde kakšna vojna, bolj ali manj oddaljena. Besedilo je nastalo v času, ko je cele generacije zaznamovala druga svetovna vojna. Kako razumeš tragiko vojne v kontekstu besedila in uprizoritve?

Antigona je neposredno povezana z vojno. Morda je v trenutku, ki ga živimo, to še toliko bolj prezentno kot

nekaj let nazaj. Čeprav je vojna seveda neločljivi del fabule in mita o Antigoni od Sofokleja naprej. In, kot praviš, je svet na nek način ves čas povezan z vojno. Moja generacija je sicer vzgajana v svet in čas, za katerega smo bili prepričani, da so vojne stvar preteklosti, nekaj, kar se nam ne more zgoditi, nekaj, česar ne bomo neposredno videli in čutili. Vsaj ne od blizu. Zato je toliko hujše spoznanje, da je posledica (ali pa pogoj) take vzgoje zgolj prestavitev vojne, odmik iz pogleda – geografskega in časovnega. Vojne vselej so, v njih smo tudi vključeni, le vidimo jih ne, ker se odvijajo nekje drugje, občutek imamo, da neposredno ne čutimo njihovih posledic, ne bolijo nas zares. Več kot se pogovarjamo o vojni, bolj se mi zdi, da pravzaprav nismo bili vzgajani v mir, ampak v svarjenje pred vojno, mogoče v strah pred vojno, mogoče tudi v njeno relativizacijo. Na eni strani torej v občutek, da vojna tli in da moramo spretno manevrirati okoli ali mimo nje, da ostane nekje daleč, na drugi strani pa v občutek, da sta vojna in nasilje del nas (skozi popkulturo, film ...) in da smo nanje (vsaj na videz) pripravljeni. A česar ne vidim od blizu, ne boli. Vsaj ne neposredno. Seveda pa jasno obstajajo posledice, take in drugačne: politične, ekonomske, kulturne, osebne, intimne. V kontekstu naše

Antigone nas najbolj zanimajo prav slednje – osebne, intimne posledice.

Kakšne so te posledice? Dramsko besedilo, še bolj pa uprizoritev, se pomika iz polja neposredne političnosti, državnih aparatov in zakonov v področje družine. Torej spremljamo družino, ki se razgrinja v vsej silovitosti čustvovanja in sprememb. Zakaj bereš *Antigono* kot družinsko dramo?

Vojna ne spreminja samo državnih meja in ureditev, ampak v prvi vrsti pušča posledice na ljudeh – razdira domove, ubija družinske člane in pušča globoke rane, strahove na posameznikih. Gledano iz perspektive politike, pa tudi medijev,

še posebej sodobnih, so smrtne žrtve vojne kjerkoli le statistika, vsaka od teh žrtev pa je za nekoga tragedija. Kot rečeno, je ena prvih uprizoritvenih odločitev ta, da igro beremo skozi perspektivo družine. Seveda ne katerekoli družine, čeprav v samem izhodišču ni razlike. Perspektiva tega, da gre za kraljevo, oblastniško družino je, da se posledice družinskih čustvovanj, sporov, zaostritev čutijo ne le privatno, ampak tudi širše. Vendar me najprej zanimajo njihovi odnosi. Pri tem je ključno izhodišče, s katerega v igro vstopimo: *Antigona* se pravzaprav ne dogaja v času vojne, ampak po njenem koncu.

V *miru*. V miru, ki pomeni zmago nad sovražnikom. V miru, ko lahko praznujemo, ali pa celo moramo praznovati, se zabavati, slaviti. In tako urediti spomine na vojno. Hkrati pa je ob tem (ali pa prav zato) čas »miru« tudi čas, ko se vojna nadaljuje, potihno in v ljudeh samih, v majhnih skupnostih. Čas po vojni je na nek način čas želje in strahu, čas, ko poskušamo restavrirati tisto, kar je ostalo, in čas, ko se morajo na novo sestaviti, urediti stvari. Po eni strani si želimo, da bi bilo vse tako, kot je bilo, hkrati pa se mora svet brezkompromisno preoblikovati na vseh ravneh. Kot koncentrični krogi skozi različne plasti družbe do človeka samega – od zakonov na ravni celih Teb do intimnega zgubljanja vsakega posameznika. Edina gotovost, takorekoč pribežališče, ki ostaja ljudem po turbulentnem obdobju vojne, je družina, družinska miza. Družina, ki je hkrati najvarnejša celica, hkrati pa je lahko najbolj brutalna in nasilna.

Čisto na začetku igre Ismena zase pravi: »Ismena je Ismena, kjer sta mir in varnost. Tam se razcveti.« Verjame, da se bo svet utiril šele, ko se bo družina zbrala za skupno mizo, si pogledala v oči in se pogovorila. Na prvi pogled preprosta naloga, ki pa lahko ima posledice, bistveno

širše od družinske mize. To je še toliko pomembnejše, ker so Antigona, Ismena, Eteokel in Polinejk kot Ojdipovi otroci zaznamovani s prekletstvom razdorov in bolečine, z veliko usodo, ki jim nalaga vedno večjo usodo od te, ki jo želijo živeti. Ki jim skoraj nalaga živeti mitično življenje. Če se za mizo zbere vsa družina, bo lažje nadaljevati pot. Mogoče je ključno vprašanje, ali je konec vojne res že mir in koliko razbremenitve, olajšanja, prinese tistim, ki čakajo. Kako morda šele konec vojne začne spreminjati ljudi, družbo, svet? Ismenino in Antigonino iskanje trupla mrtvega brata seveda ni zgolj iskanje kosti, ampak ga gre razumeti kot iskanje smisla, kot iskanje resnice o bratu, družini, vojni. In kar se mi zdi ključno, iskanje izgubljene celote družine. Pa tudi mesta vsakega od njih za družinskim omizjem. Šele ko si odgovorimo na ta vprašanja, lahko stopimo korak naprej.

Iz tega izhaja tudi odločitev za dogajalni prostor, ki ni več javen oziroma se iz dejanja v dejanje spreminja. Kako danes uprizarjati poetično dramo ali celo antično tragedijo, da bo tudi v vizualnem smislu blizu sodobnemu gledalcu?

Vsekakor. En ključnih premislekov je bilo vprašanje prostora. Predvsem zato, ker se mi zdi, da Smoletovi verzi nujno potrebujejo radikalno prizemljitev, konkretizacijo, če jih hočemo zaslišati ostro in sodobno. Če jih spustimo v eter metafizike, jih je težko ujeti. Zato sva se z Branetom Hojnikom hitro strinjala, da je treba najti do neke mere realističen prostor, ki nam – skupaj s situacijami – ponuja ključ za razumevanje misli. Skupaj z mislijo o družinski drami se mi je zdelo, da je treba ves čas konca vojne tudi dobesedno postaviti v intimen, domač prostor, kjer so odzivi na novice močnejše, kjer si – večinoma – dovolimo biti bolj neposredni,

zato pa morda tudi še krutejši drug z drugim in sami s sabo. Kjer liki nimajo peze tega, da so funkcije v službi politike, ampak so predvsem ljudje, izgubljeni v svojih strahovih, vprašanih, dvomih ... Ti dvomi pa počasi rezonirajo naprej, širše po družbi. Na praznovanje zmage v vojni v drugem dejanju in v prostor nevarnosti za severno obzidje v tretjem dejanju. Bolj globoko ko tonemo v nezavedno likov, proti bistvu njihovih strahov, dvomov in izgubljenosti, se levi tudi prostor.

V *Antigoni* je tema javnosti, javnega mnenja in manipulacije javnega mnenja na visokem mestu. Na vajah se veliko pogovarjamo o teh vedno aktualnih temah. Kako si idejno in uprizoritveno predstavljáš razmerja med resnico in lažjo?

Pomembno vprašanje vsakega vzpostavljanja novega sistema, novega obraza je generiranje podobe, zgodbe, mita. S Kreonovim prevzemom oblasti po vojni ni prav nič drugače. Zato je pomembno vprašanje in gonilo Smoletove *Antigone* tudi v vprašanju, kaj je res in kaj ni, katere informacije so resnične, katere pa so laž v službi manipulacije, ustvarjanja konstitutivnega mita ali pa na drugi strani strahu, paranoje ... Tudi to, da Smole o nekaterih ključnih dogodkih le poroča, ni samo stilno sredstvo, reminiscenca na antično teihoskopijo, ampak je globoko povezano s statusom družbe, z odnosom do resnice. In danes ni prav nič drugače. Manipulacija in prirejanje javnega mnenja nista nič novega. Javno mnenje in njegovo predstavljanje sta vselej v rokah oblasti. Tudi v Smoletovih Tebah. Ko nekaj slišimo, tega ne smemo verjeti. Celó če nekaj vidimo, temu ne smemo verjeti popolnoma neomajno. Javno mnenje in njegove zahteve so v Tebah vselej povezane

z nasiljem, ki se skozi igro, bolj kot gremo proti vrelišču, vse bolj stopnjuje. Pojavlja se cela paleta nasilnih vzorcev, ki pa redko kulminirajo v neposredno fizično nasilje, zato pa ves čas ostajajo na robu nevarnosti. Obdobje »miru« po koncu vojne je namreč praviloma sestavljeno iz kratkega obdobja veselja in praznovanja, ki pa mu sledi policijsko obdobje, vzpostavljanje novega sistema. Iz praznovanja tonemo v vedno večje območje tesnobe, v vedno večji pritisk. Zato se mi zdi še toliko pomembneje, da sama javnost nikoli neposredno ne vstopi v dogajanje, ampak ostaja zgolj posredovana, interpretirana, morda tudi manipulirana. Ali res obstaja takšno javno mnenje, ali se javnost sploh izreka o tistem, kar nekdo interpretira? Tisto, kar vlada vsem (tudi oblastnikom, Kreonu, celo Teiresiasu) je govornica. Govornica kot orožje, kot požar, ki ga ni mogoče enostavno pogasiti. Resnica se namreč hitro izkaže za nekaj nepotrebnege. Nekaj, kar je, ali povsem preprosto, enostavno in enoznačno ali pa izmislek motnih glav.

Zakaj danes potrebujemo mit?

Preprosto, mislim, da mit potrebujemo zato, da lažje preživimo.

Morda celo zato, da sploh lahko preživimo. Od vseh dražljajev in informacij v svetu, danes morda sploh, bi se nam sicer verjetno zmešalo, če jih ne bi podzavestno povezovali v celoto, v zgodbo.

Ljudje smo vzgojeni v svet, ki nujno potrebuje zgodbe, da lahko sprejme in razume svet, v katerega je postavljen. Mislim, da nas žene želja po tem, da bi stvari prišli do dna. Da bi jo lahko sprejeli, jo moramo čim bolj razumeti, jo objeti z vseh stvari. Mit nam pri tem pomaga, saj nam stvari pokaže bolj od blizu in takšne, da nam postanejo bolj domače, bližje, tako pa tudi razumljivejše. Ne gre le za stare zgodbe ali »velike« resnice, tudi vsakdanje stvari potrebujejo mit, da postanejo vsakdanje. Miti imajo v sebi namreč nekaj neverjetnega – dotaknejo se nas tako na racionalni kot emocionalni ravni in se, velikokrat, uspejo naseliti v nas. Seveda pa lahko ima mitizacija sveta tudi uničujoče posledice, ker, še vedno pogosto vidimo, uspešno pritegne ljudi in jih popelje v verjetje in spreminjanje vrednostnih sistemov. A mislim, da z mitom samim na sebi ni nič narobe. Kakor pri vsaki stvari problem postane, ko se ga začne uporabljati kot orožje manipulacije, hujskaštva. Ko pozabimo na to, da mit sam na sebi še ni resnica, ampak le orodje,

da ji lahko pridemo bližje. In še: naš čas ima morda ključen problem, da je na to pozabil in da se bori z miti, z bogovi, z usodami, jih poskuša na vsak način narediti za veliko prevaro sveta, hkrati pa prav s tem na drugi strani, ne da bi se zavedal, na široko odpira vrata le novemu mitu. Kot skozi Ismenine besede pravi Smole: »Prepametni, da bi ohranili vero v bogove, prešibki, da bi verovali vase.« Ta boj je obsojen na propad in nas dela razpadle in osamljene. Tak je tudi Ismenin boj, v katerega je takorekoč prisiljena, in prav ta boj je tisto, kar jo zmelje.

Kdo je potemtaka Ismena? Pravzaprav se celotna *Antigona* dogaja skozi Ismeno ...?

Najprej se mi zdi, da je Ismena izrazito človek našega časa, celo »skondenzirana« podoba sodobnega človeka, ujetega med različne silnice bivanja v tem času. V tem je branje Smoleta neverjetno natančno in aktualno. Ismenina želja na začetku je preprosta. Pravzaprav je mnogo preprostejša kot Antigonina maksima pri Sofokleju, ko se aktivno zoperstavi vladarju in zahteva uresničitev nenapisanih zakonov. Želi le mir in varnost, kar pa je v našem branju, če se vrneva na začetek, mir za družinsko mizo.

A v svetu, kjer ni prostora za zasebna čustva, lahko ima taka želja srhljive posledice. Ismena je simptom časa, v katerem ni trdnega moralnega sidrišča in se človek z dobrimi nameni zlahka zgubi, zlomi in razleti. Zdi se mi, da Antigona in njena gesta danes pravzaprav nista več mogoči. Antigona je zato morda samo še mit, slaba vest, neznosna misel na vse tisto, kar bi lahko ali morali storiti, pa iz takšnih ali drugačnih razlogov nismo. Ismena pa je človek tukaj in zdaj, ki mora to neznosno misel nositi. In preživeti.

Zaključiva s splošnim, osebnim vprašanjem. Kakšne načrte imaš za prihodnost, kakšno gledališče te zanima? Kateri projekti te čakajo v tem letu?

Imam neizmerno srečo, da se letos družim s samimi vrhunskimi materiali, ki mi odpirajo vrata v zanimive svetove in me navdihujejo. Do poletja me čaka študij *Dogodka v mestu Gogi* Slavka Gruma v Drami SNG Maribor, jeseni bom v Celju režiral dramatisacijo izjemnega romana, pravzaprav romaneskne freske *Druga preteklost* Vinka Möderndorferja, konec leta pa v ljubljanski Drami Mrožkov *Tango*. Zanimivo je, da se vsa tri besedila ukvarjajo z dinamiko skupnosti, ki mora za ceno preživetja tako ali

drugače obračunati s posameznikom, se soočiti z njim. Pri tem pa vedno znova naleti na svoje lastne strahove. Očitno je že tako, da je gledališče zame tudi nek prehod v človekovo nezavedno, ki nas čaka za vsakim vogalom. To me vsakič znova fascinira in straši.

Rok Andres

Roka ljubezni, ne dokaz slabosti

Fragmenti
dramaturške razčlembe

129 Antigona je asteroid, ki ga je leta 1873 odkril Christian H. F. Peters, in obkroži sonce v 4,86 letih. Približno enako pogosto se drama *Antigona* (Sofoklejeva in Smoletova) od leta 1912, ko se je zgodila slovenska praižvedba Sofoklejeve na odru Deželnega gledališča v Ljubljani, pojavlja na slovenskih odrih.

*

Smoletovo *Antigono* sestavlja 2275 verzov.

*

Slovenske dramske *Antigone*, poleg Dominika Smoleta (1960), napišejo Dušan Jovanović (1992), Krištof Dovjak (1995), Andreja Inkret (2000), Evald Flisar (2012), Slavoj Žižek (2015) in še drugi. V obliki uprizoritvenih parafraz se tematika pojavlja tako na institucionalnih kot neinstitucionalnih odrih. Mojca Kreft piše, da je običajno vsaka od dramskih *Antigon* nastala v nekem občutljivem družbenem in političnem času, ko ne gre več za neprizadeto miselno in estetsko razsežnost, temveč za razsodnost, ki naj spregovori o slovenstvu v kulturnem polju »mitoloških smrti«. Zato se lahko skupaj s Kreft vprašamo: »Je to razkroj neke civilizacijske dobe, je to antiteza posledicam tistega, kar so pretekla stoletja ali celo 20. stoletje zaznamovala v slovenstvu?« Smoletova *Antigona* je skozi desetletja postajala katekizem in vedno znova naša stvarnost.

*

»Odkar vem zase, me to besedilo spremlja oziroma zasleduje. Zdaj s prijaznimi estetičnimi užitki, kakršne dovoljuje avtorjeva poetična ironija, potem spet s svojim moralizmom, ki je sicer strog in dosleden, a nikdar, se ne zdi, zadržt in slep. Zdaj s silovitim (in tragičnim) aktivizmom, zdaj s svojim razkošnim artizmom. Enkrat z miselno radikalnostjo, drugič z igrivimi ritmi in besednimi igrimi. Včasih z magičnim spojem obojega, retorične elokventnosti in najgloblje pretresenosti. Potem me spet poskuša narediti ravnodušnega s svojim blesketavim manierizmom in s svojimi sentenčnimi izmišljotinami.«
Andrej Inkret

*

Svet v *Antigoni* se deli na vidnega in nevidnega. Vidni svet ne pomeni striktno dogajalnega prostora, marveč v skladu s poetičnim jezikom drame vzpostavlja vzporedne svetove, ki so simbolni, metaforični, psihološki ali duhovni. Oziroma kot zapiše literarni zgodovinar Dušan Pirjevec: »Poetična drama postavlja pred gledalca/bralca dva svetova, empiričnega in nevidnega, pri čemer ima slednji privilegiran status resnice, saj predstavlja metafizično razsežnost drame. Ta vsebinska lastnost zahteva na ravni forme vpeljavo dramske osebe – nosilca intuicije.«

Značilnost dramatike ontološkega nadrealizma, kakor so v začetku označevali poetično dramo, je bilo prepričanje v obstoj dveh svetov, poetičnega in navadnega; tudi tu Antigonino hotenje predstavlja idealizem drugačnega sveta.

*

Katarina Podbevšek v drami razdeli antigonski in neantigonski svet. Za antigonski svet je značilen zborni jezik, bogate metafore, zapletene stavčne strukture in široka paleta jezikovnih sredstev. Za neantigonski svet pa je značilna raba pogovornega jezika, banalnih izrazov, puhlih fraz, nedokončanih in odsekanih stavkov. Pri izbiri pesniških sredstev je značilna antitetičnost.

*

Smoletova literarna umetnina je zagotovo eden od vrhuncev slovenske dramske ustvarjalnosti, s pesniškim jezikom ta pesniška drama zasleduje oblike, jih podčrtuje, razvija, parafrazira in spet preigrava slog v iskanju lepote ter učinkovitosti izraza. Vsi ti postulati, ki jih je generacija, sledeča Smoletovi, povečini zavračala, a prav zaradi nadčasovnosti, ki je utemeljena v tragediji in lastna avtorjevemu credu, je danes *Antigona* del kanona in zmore nagovarjati v vsakem novem času.

*

Tema antične tragedije v podobi poetične drame se dotika bistvenih civilizacijskih vprašanj, takorekoč konstitutivnih tem vsake skupnosti. *Antigona* nas zadeva še toliko bolj, ker se – kot nam kaže tudi sodobni čas – v družbi vedno težje pogovarjamo, delijo nas navidezne ali

banalne razlike, ideološki prepadi, duhovna slepota. Polarizacija povzroča, da kot skupnost izgubljam o človečnost. Spomenka in Tine Hribar zapišeta: »Etične pravrednote, ki so nujna podlaga človeškosti, s tem pa tudi izhodišče medčloveškosti, tj. človečnosti v odnosu do drugih. Do razkola, spora /.../ pride, ko ljudje prelomijo z eno od pravrednot svetovnega etosa, na prvem mestu s svetostjo življenja, ki mu največkrat sledi tudi prelom s posvečenostjo mrtvih, človekovim dostojanstvom in zlatim pravilom etičnosti.«

*

»Grški miti na splošno utelešajo in raziskujejo temeljne družbene institucije ter z njimi povezana prepričanja in vrednote. Grška tragedija pa še posebej preiskuje te institucije in vrednote tako, da dramtizira trenutke skrajne krize, nasilnih konfliktov in čustvenih pretresov, trenutke, v katerih so tradicionalne vrednote ogrožene, družbene vezi pa pretrgane.«

Michael J. Anderson

*

Mit je treba brati in razumeti kot alegorijo, aluzijo na neko dejansko stvarnost ali problem. Tudi zato se je pri Smoletovi *Antigoni* čez desetletja razrasel cel kup teorij, ki povezujejo, interpretirajo in razlagajo dramski svet tebenskega dvora na različne načine. Najočitnejša je seveda ta, ki povezuje like in dogajanje s takratnim družbenopolitičnim stanjem, kjer je Ismena slovenski intelektualca, Antigona pojem svobode, Kreon predsednik Zveze komunistov, Teiresias osrednji partijski ideolog, Polineik pa so po vojni pobiti slovenski domobranci. Kljub temu da je ena od značilnosti pisave avtorjev, ki ustvarjajo v avtoritarnih režimih, uporaba alegorije, v našem primeru mita, da se zaščiti pred morebitnimi posledicami, pa ohranja Smoletovo besedilo družbeno kritičnost ne glede na režim ali družbeni ustroj. Tudi danes lahko nepravčnosti, neenakosti in boj za ideale zoper skorumpirano oblast brez težave prepoznavamo. Niti ni treba poiskati situacij velikih političnih sistemov, korporacij ali držav, kot so Rusija, Kitajska in ZDA. S prav nič truda se Kreone ali Teiresiase najde v naši življenjski stvarnosti, najsi bo to politična ali družinska skupnost.

*

»Bogovi ostanejo vedno isti, čeprav jim od časa do časa matka
revolucija prepleska obraz.«

Dane Zajc

*

»Doklej naš rod bo še razpet v pajčevini zlih usod, čemu se nikdar
ne pretrga veriga smrti in nasilja in ne nastopi čas miru in sprave?
Čas je, da iztrgamo usodi nerazumljivost njene sile, presekamo ta voz
zmede in zaživimo v miru in ljubezni, z dlanjo odprto na odprti dlani.«
Dominik Smole, *Antigona*

*

Eli Finci opisuje Smoletovo junakinjo in dramo kot »Antigono
vzvišene, brezpogojne, nezgodovinske človeškosti, Antigono, polno
človeške mere humanosti in lepote, ki s svojim obstojem – bolj kot
sončen žarek in ne kot človeška senca – odrešuje smisel vsesplošne
človeške eksistence, taka Antigona je v drami dosledno zamišljena

in izpeljana kot *človeški ideal*, kot nevidna sila, ki se upira navadam in trivialnostim, konvencijam in rutini in se spopada z zloslutnimi silami nasilja in oblasti, družbe in države.«

*

Ob uprizoritvi priredbe Sofoklejeve *Antigone* leta 1948 Bertolt Brecht napiše pesem:

Stopila si iz teme in
Bila si med nami
Prijateljica, z lahkim korakom
Čiste odločnosti, v grozo
Grozovitežem.
Odvrnjena, vem,
Kako si se bala smrti, a
Veliko bolj te je bilo strah
Nevrednega življenja.
In nisi mogočnežem spregledala
Ničesar, in nisi se spravila z
Blaznostjo, ne pozabila zasramovanj in
Vaših grozodejstev ne bo prerasla trava.
Salut!

*

Evald Koren poudarja, da »pehanje za bratovim truplom ponazarja nekaj več, to iskanje ima namreč hkrati simbolni pomen. Ne prese- neča dejstvo, da je kritika že ob krstni predstavi označila Antigono vztrajno stikanje za Polinejkom kot iskanje notranjega smisla življenja.«

Tu lahko izpišemo tudi poudarke, ki se nanašajo neposredno na Antigono značaj – čeprav je na odru ne vidimo, je informacij o njej obilo: »za neko misel vztrajno išče smisel«, »odkriti je treba njegovo pravo stran«, »nič lahke misli, delajo ji hudo«, »moram zvedeti, kdo sem« ...

Tudi v luči vplivov dramatike eksistencializma moramo ta posamezničin gon po samouresničitvi razumeti tudi kot iskanje

življenjskega smisla. Ker je že gesta iskanja in pokopa brata velika, v tej akciji, poslanstvu, Antigona najde misel, za katero je iskala smisel. V njem najde sebe.

*

Osrednja osebnost, ki zagotavlja, da se dramsko dogajanje sploh lahko zgodi v takih obratih in stopnjevanju, je vsekakor najmlajša od Ojdipovih otrok, Ismena. Ki skozi različne premene, čustvene, osebne, intimne, etične in občečlovške, prehaja iz sestrine podpornice do njene izdajalke. Na neki simbolni ravni, s končno odločitvijo, ponovi Polinejkov in Eteoklov razkol. Prestavitev fokusa na Ismeno je Smole sam pojasnjeval: »Antigone v igri nisem potreboval, saj je tema pač v ravnanju in v odločitvah drugih, spričo prepovedanega pokopa enega od padlih bratov; okoli Antigone same je že vse jasno v principu. Drugi (dvor) so me zanimali.« Věra Ptačková je leta 1990 zapisala, da se sodobni človek v bistvu identificira z Ismeno: da smo Ismena mi sami.

*

Smoletova drama z umikom Antigone iz fizičnega prostora igre povzroči premik, pozornost in težo nameni Ismeni. Skozi njo se kažejo stiske in sanje posameznika, ki se v nenehno spreminjajoči se družbi bori proti krivicam. A tudi ta nenehen boj je poln dvomov: tako se Ismena kmalu bori tudi sama s sabo, svojimi strahovi in načeli. V njej se prepletajo osrednje teme drame: spomin, strah in nasilje. In teža izbire med uporom strahu in izbrisom spomina je samonasilje.

*

Damnatio memoriae se že od zgodnje antike pojavlja kot posmrtna kazen. Prekletstvo izgube spomina. Obsodba na izbris iz zgodovine.

*

»Prepametni, da bi ohranili vero v bogove. Prešibki, da bi verovali vase.«
Dominik Smole, *Antigona*

A woman in a white dress stands on a flat, light-colored surface. To her right is a large, dark shadow of her, which is holding a shovel. The background is a gradient of light to dark blue. The text is overlaid on the image.

Brane Senegačnik
Ne verjeti, da ga ni

Slava, ki jo je bila deležna Smoletova *Antigona* ob uprizoritvi in v desetletjih po njej, je v marsičem enigmatična, saj neprikrito aludira na najhujši tabu tedanje družbe – množične pomore vojnih ujetnikov in civilistov. Kako je bilo to mogoče glede na kulturnopolitični kontekst, ni jasno, kot tudi ne, kakšni so bili avtorjevi pravi nameni. A kakorkoli je že bilo s tem, je Smole v svoji verziji starega tebankskega mita poetično jasno artikuliral temeljni problem sodobne zahodne kulture in mentalitete – odnos do resničnosti. V vprašanju, kaj je človeška resničnost, se zlivajo etika, antropologija in ontologija; z odgovori nanj se skozi zgodovino oblikujejo civilizacije in kulture. To starodavno vprašanje se nikoli povsem ne zapre, zato lahko ljudje in družba dihajo in so, kar so. Iz ideje, da je mogoče nanj v celoti odgovoriti, so se v 20. stoletju izoblikovali politični totalitarizmi, ki so represivno preganjali dvom o dokončni in vseobsegajoči resnici svojih sistemov. A tudi kultura, ki se je dokončno uveljavila po njihovem propadu, živi od nekoliko podobne ideje, le da govori veliko mehkejši in »prijaznejši« jeziki. V sodobni tehnološko krmiljeni družbi beseda resnice pripada znanosti, ki skuša človeka v celoti objektivno veljavno razlagati kot izmerljiv pojav, naravno stvar med stvarmi, kot družbeni primerek med primerki. Vse druge (neznanstvene) oblike samorazumevanja in samoiskanja so izgubile pravo relevantnost, in to ne od zunaj, ampak odznotraj. Zdaj ni več ideologija tista, ki zapoveduje, »da Polinejka ni«, temveč kultura sama v ljudeh slabi občutek, da je bilo vprašanje, ali Polineik je, sploh pomembno.

Čeprav so filozofi in pisatelji (med drugimi Heidegger, Cassirer, Scheler, Bergson, Huxley, na svoj način pa že Dostojevski) že nekaj desetletij pred Smoletovo dramo radikalno odprli vprašanje, kako človek prihaja do resnice, je njegova preprosta, a precizna tematizacija povsem avtentična. Filozofski kritiki znanstveno sploščenega razumevanja človeka se pri njem pridruži poudarjena etična kritika rutinskega prebivanja in hedonizma. »Lepohlači«, zdravorazumsko omejeni Haimon skozi vso dramo potrjuje Teirezijev »antropološki nauk«: »Ljudje žive, se vesele, kopicijo užitke / in prav neradi slišijo za smrt.« Je čas odzvel kaj veljavnosti Teirezijevim besedam? Nasprotno, podobe sodobnih trgovinskih

centrov, teh velikih »nekravej« (Marc Augé), po katerih rojijo množice v navideznem iskanju smisla, se zdijo kakor njihovo nazorno opredmetenje. Kaj pa njegov vedri metafizični nihilizem: »Človek je nič, čemu naj si taji svoj nič?« In podjetni oportunistem: »Bodi priden, molčeč v opravkih, ubogljiv ter zvest, in vse bo prav. Tudi misliti nikar preveč. Svet je tak, kot je /.../.« Ne zveni to kot neizrečeni kredo in etično vodilo storilnostno naravnane družbe, v kateri je resnično le tisto, kar je merljivo, čemur je mogoče določiti družbeno funkcijo in izmeriti ekonomsko vrednost? Mladi, »lepi in brezskrbni Haimon« in stari Teiresias sta kakor brata, opazi Ismena. »Mir zoper zmedo, mir zoper misel« razmišlja slednji. In kako drugače bi lahko razmišljal filozof na Kreonovem dvoru, kjer velja, da »človek ni velik, če sledi slepilom in daljnim domišljam,« temveč le, »ko dela zdaj, tako in tukaj?« Oblastni pragmatizem se v nemajhni meri opira prav na ta praktični in pragmatični hedonizem (izražen v konformističnem razmišljanju in ravnanju).

Čeprav torej v pogledih oblastnikov v Smoletovi drami ni težko prepoznati grobe ideologije dialektičnega materializma, gre za veliko širši, če ne kar permanenten družbeni pojav: navzven manj agresiven, a idejno podobno radikalen redukcionizem namreč zaznamuje tudi družbe, ki pripadajo sodobni tehnološki civilizaciji.

»Svet je to, kar je,
kar vidiš, čutiš in otiplješ s prsti.
poleg tega, reči hočem, mimo tega, pravzaprav ...
nad tem, je svet vse, kar je skladno z našo pametjo,
normalno, bi dejal, spodobno ter urejeno nam v korist.
Lahko bi rekel: svet je družba. Ne: svet je človek. Še bolje:
svet sem jaz.«

V svoji preprosti neposrednosti te Teirezijeve besede zvenijo skoraj preroško. Skoraj bi lahko rekel, da so s časom postale še resničnejše, da se jim miselno in etično obzorje družbe danes še bolj prilaga, kot se jim je v času, ko so bile zapisane. Vsa resničnost je družbena resničnost, resnična je samo družbena resničnost. Tudi jaz je postal

ves, brez ostanka, samo ta družba – spletišče njenih zakonitosti, njena funkcija. Na eni strani je torej družba pogoltnila svet, na drugi pa človekov jaz. A samo tisti jaz, ki ga »vidiš, čutiš in otiplješ s prsti.« Empirični jaz sodobne znanosti in sociologije, predmet statističnih raziskav, ki pozna sebe in svet na objektivno preverljiv način. Subjekt hedonističnega pragmatizma v veselju zabav in pozabe, v digitalnem divertimentu, ki ga raztresa in odganja misli na »drugo plat življenja«, na pustinje, »koder le samotni mah nad svetom stoče.« Ki pa je – in v tem je njena mirna, tiha, neuničljiva moč – resnična. Mogoče jo je prepovedati, hedonistično marginalizirati, znanstveno zanikati, ne pa uničiti. Je. In s svojim nemim obstojem razkraja totalitarne iluzije. Vprašanje, ali Polineik je ali ga ni, je namreč tudi vprašanje o meni: kdo zares sem? Sem namreč tudi to, da me nekoč ne bo ... In to je edino vprašanje, ki zadeva slehernika in ostaja naše najbolj skupno in obenem najbolj intimno vprašanje. Zato ni samo politično, pravno, znanstveno in kulturno, ampak je tudi najgloblje osebno vprašanje. Odgovori nanj lahko razkoljejo tako družbo kot družino in vsako

intimno skupnost. Vendar je morda edino vprašanje, ob katerem se lahko prepoznamo vsi, brez razlike. Da smo vsi, če to hočemo ali ne, najprej in na koncu ljudje. Živeti s tem vprašanjem je kot živeti z odprto rano. Videti svet v obrnjeni perspektivi: videti ga skozi rano.

Težo takšnega pogleda je Sofoklej poudaril s tem, da ga je zaupal samotnemu pogumu mlade ženske, sicer kraljeve hčere, a vendar družbeno nemočne, rojene iz skrajnih človeških zablod sami sebi v gorje. In ga povzdignil s tem, da ga je, čeprav ne brez dvomov in na robu obupa, vzdržala do konca, dokler ni stopila čez prag lastnega groba v kamniti ječi. In postala visoko znamenje svoje polis. Pri Smoletu, v svetu sodobnemu gledalcu psihološko bližjih in družbeno »razumljivejših« likov, se ta teža izrazi drugače: Ismena se zaradi svojega hrepenenja po »normalnosti«, ki je v resnici egocentrizem, zlomi. A oko rane se zato ne zapre, kakor Paž je (še) zmeraj živo. Je živa sled smisla. Iz nje se oglašča »nekakšen čuden, trmast, drzen nič« in kliče: »Ne verjemi, da ga ni!«

Richard Jackson
Današnja Antigona

Izkaže se, da je nebo ves čas stena.
Izkaže se, da pijemo iz sledov zgodovine.
Nekega dne se je zazdelo, da so se kamni odprli kot cvetovi,
in čez osirotela tla sem odšla k svojemu bratu.
Še danes se spominjam vsake zanke na ograji iz bodeče žice posebej.
Zvezde so bile pokrite s peskom.
Peščeni vihar mu je skoraj zasul telo.
Izkopala se ga in ga pokrila s sabo.
Danes je vsak spomin pokopališče,
za katero je treba skrbeti. Ampak ne smeš gojiti šipkov jeze.
In iz sinjih oči si moraš izprati maščevanje.
Sofokles me je vedno opisal kot ptico,
ki so ji oropali gnezdo, histreično kričečo.
Hkrati se je na drugem koncu mesta razpršila jata ptic,
da bi opozorila kralja, da se državi nekaj pripravlja.
Ne vem, kdo sem. Komaj da sem izrekla kakšno besedo.
A menim, da je Sofokles vedel, kaj bi lahko rekla,
in da se je tega bal. Vse, kar sem naredila, se je zgodilo
v času zamaha svoje peruti. Kdo sploh šteje
v takem času? A nikoli ni poslušal.
Celo stražarjeve besede so izgubile smisel
in mencale kot osnovnošolci, ki so pozabili snov.
Rezultat mojega kopanja po zemlji je bila nova beseda za pravico
in cel nov slovar ljubezni. Ampak zakaj me je
zapustil ljubljeni? Prepozno je prišel. Bil je
še ena neumna poteza iz drugega časa. S prahom
sem poskušala zasuti preteklost, jezo, maščevanje.
Zdaj jih lahko vidiš povsod, v množičnih grobiščih,
v mučilnicah, v porušenih mošejah in cerkvah,
na območju ostrostrelcev.
Lahko jih prepoznaš v ženskah, ki so jih posilili tisoči.
Kaj pri vsem tem pomenimo mi?
Kdo sem bila jaz? Postala sem ideja mene nekoga drugega.
Voščenega pečata sonca se več ne da prebrati.
Drevesa nič več ne govorijo o vetru.
Trenutno ne vidim nikogar, ki bi me lahko pozneje igral.
Izkazalo se je, da sem tudi jaz pokopana.
Izkazalo se je, da smo vsi živi zakopani
v kamri srca nekoga drugega.

Nova članica ansambla **Ivana Percan Kodarin**

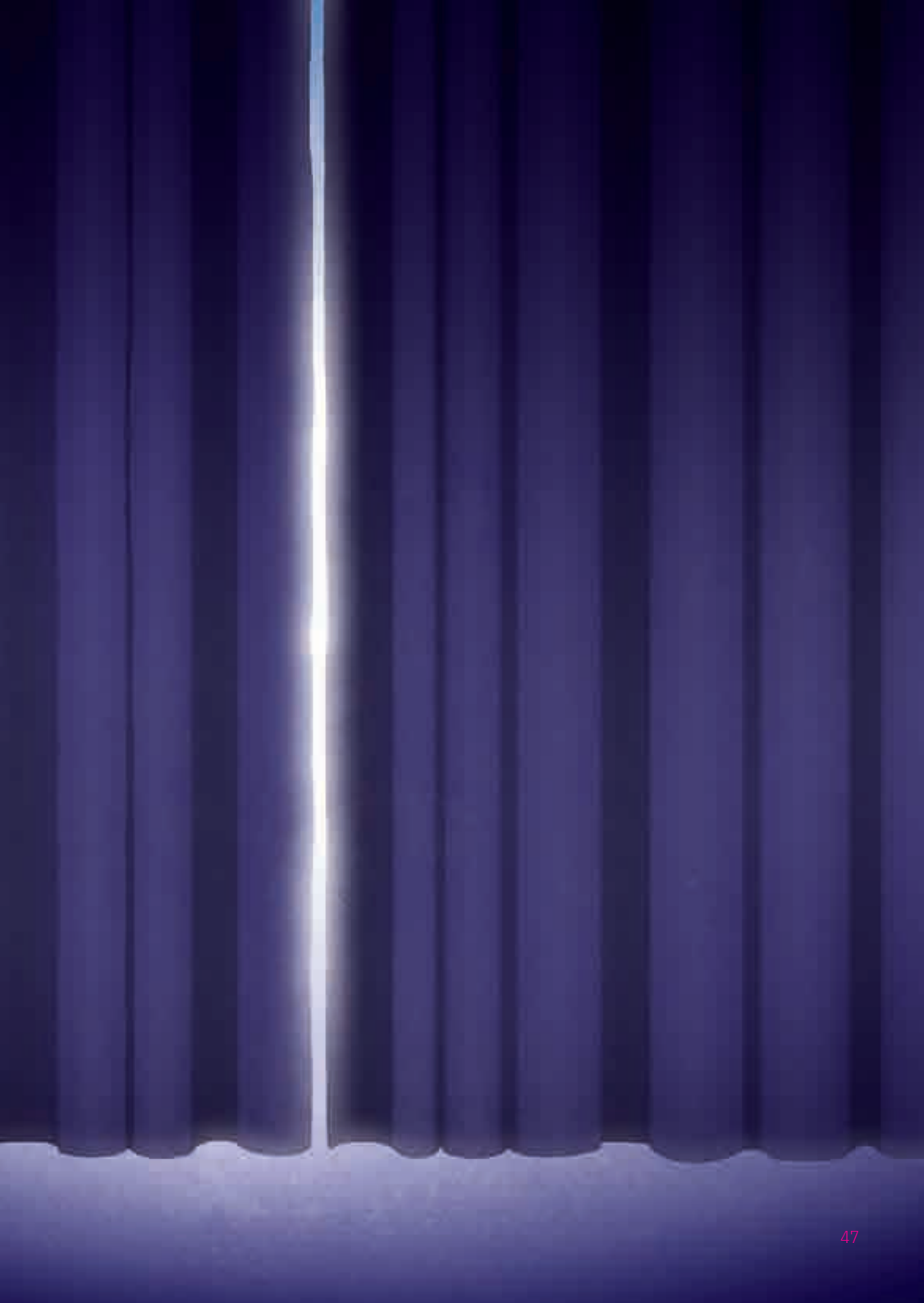

Ivana Percan Kodarin, rojena leta 1997 v Ljubljani, se je po končani osnovni šoli v Piranu šolala na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana, smer violina, in se po letu na Akademiji za glasbo, leta 2017, vpisala na študij dramske igre na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo. Leta 2021 je pod

mentorstvom prof. Jerneja Lorencija in prof. Branka Jordana diplomirala z vlogo Deklice v *Jagababi* Daneta Zajca, za katero je prejela študentsko Prešernovo nagrado. Trenutno zaključuje magistrski študij dramske igre. Od leta 2018 je tudi članica gledališko-glasbene skupine Karavana.

Že v času študija je igrala v številnih predstavah različnih slovenskih gledališč. Nastopila je v otroški zvočni uprizoritvi Petra Kusa in Nane Milčinski *Džumbus* v režiji Petra Kusa (Zavod Federacije Ljubljana, Werk 89 in Cankarjev dom), bila je Klitija v uprizoritvi *Penelopiade* Margaret Atwood v režiji Livije Pandur (SNG Drama Ljubljana in Festival Ljubljana), Tapoletna v avtorskem projektu po motivih slovenskih ljudskih pesmi *Žene v testu* v režiji Žive Bizovičar (SNG Drama Ljubljana), nastopila je tudi v glasbeno-gledališki pravljici Otona Župančiča in Tadeja Piška *Mehurčki* (SSG Trst) ter v več vlogah v uprizoritvi Bertolta Brechta *Strah in beda tretjega rajha* v režiji Sebastijana Horvata (SMG Ljubljana in Kino Šiška).

V SNG Nova Gorica je že odigrala vlogo Deklice v poetični družinski drami Tijane Grumić *52 hertzov* v režiji Mojce Madon. Uprizoritev junija potuje na Festival Borštnikovo srečanje v Mariboru.

**Pregled sezone
2021/2022
v SNG Nova Gorica**

PREDSTAVE SNG NOVA GORICA

Premierne uprizoritve

Toon Tellegen
ČRIČEK IN TEMAČNI OBCUTEK
Režiserka Ivana Djilas
Premiera 7. oktobra 2021,
veliki oder SNG Nova Gorica

Tijana Grumić
52 HERTZOV
Režiserka Mojca Madon
Premiera 6. aprila 2022,
mali oder SNG Nova Gorica

Andrej Inkret
IN STOLETJE BO ZARDELO.
PRIMER KOCBEK
Režiser Matjaž Berger
Premiera 23. maja 2021, Galerija
Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki;
11. novembra 2021,
veliki oder SNG Nova Gorica
Koproducent Anton Podbevšek
Teater Novo mesto

Philip Ridley
RAZPARAČ
Režiserka Nataša Barbara Gračner
Premiera 5. maja 2022,
mali oder SNG Nova Gorica
Koproducent Gledališče Koper

Eva Mahkovic, Tereza Gregorič
TRIDESETLETNICE
Režiserka Tijana Zinajić
Premiera 1. in 2. decembra 2021,
mali oder SNG Nova Gorica

Avtorski projekt
BOLEZEN DUŠE
Režiserka Yulia Roschina
Premiera 17. februarja 2022,
veliki oder SNG Nova Gorica

IKARUS

Koreografa Michal Rynia,
Nastja Bremec Rynia
Premiera 28. oktobra 2021,
veliki oder SNG Nova Gorica
Producent MN Dance Company v
sodelovanju s SNG Nova Gorica

Kolektivno gledališče Sakerdona
Mihajloviča, TNK, Grunt

BETON7

Režiser Miha Nemeč
Premiera 20. decembra 2021,
mali oder SNG Nova Gorica
Producent Teater na konfini (TNK)
v sodelovanju s SNG Nova Gorica,
MONG, Društvom humanistov
Goriške, KUD Morgan

Transquinquennal

IDIOMATIC

Režija Transquinquennal
Premiera 28. januarja 2022,
Théâtre d'Esch, Esch-sur-Alzette,
Luksemburg
Koproducent Théâtre d'Esch,
Luksemburg

Snovalno gledališče

GODZILLA TRIBUTE BAND

Režiser Zoran Petrovič
Premiera 15. aprila 2022,
Intimni oder, GT22 Maribor;
2. junija 2022,
mali oder SNG Nova Gorica
Producent Moment v sodelovanju s
SNG Nova Gorica

TROJANKE, VOJNA IN MOŠKI

Režiserka Marcela Serli
Premiera 1. julija 2022, Cortile Della
Reggia – Capodimonte, Neapelj,
Italija
Producenti Fondazione Campania
Dei Festival (Fundacija festivalov
Kampanije), Teatro Nazionale
Di Genova (Narodno gledališče v
Genovi, SNG Nova Gorica, Fattoria
Vittadini (Kmetija Vittadini).
V sodelovanju z Olinda, Fondazione
Luzzati – Teatro della Tosse Onlus
(Fundacija Luzzati – Gledališče della
Tosse Onlus), Compagnia teatrale
Atopos (Gledališko združenje
Atopos), Centro di studi di genere
dell'Università di Trieste (Študijski
center Univerze v Trstu), Artisti
Associati iz Gorice.

Ponovitve iz prejšnjih sezon

Grigor Vitez
ANTONTON

Režiserka Tijana Zinajić
Premiera 24. oktobra 2011,
mali oder SNG Nova Gorica

Lyman Frank Baum
ČAROVNIK IZ OZA

Režiser Miha Golob
Premiera 12. septembra 2014,
mali oder SNG Nova Gorica

Primož Suhodolčan
ŽIVALSKÉ NOVICE

Režiserka Ajda Valc
Premiera 1. oktobra 2016,
Gledališče Koper; 11. januarja 2017,
veliki oder SNG Nova Gorica
Koproducent Gledališče Koper

Jure Karas
REALISTI

Režiserka Tijana Zinajić
Premiera 22. in 23. februarja 2018,
mali oder SNG Nova Gorica

Evripid
TROJANKE

Režiser Jaša Koceli
Premiera 12. aprila 2018,
veliki oder SNG Nova Gorica

Ana Duša, Tjaša Črnigoj
SMRČULJČICA

Režiserka Tjaša Črnigoj
Po motivih različic *Trnuljčice* bratov
Grimm in *Smrčuljčice* Lee Wilcox
Premiera 22. novembra 2018,
mali oder SNG Nova Gorica

Mark Haddon, Simon Stephens
SKRIVNOSTNI PRIMER ALI KDO JE
UMORIL PSA

Režiserka Renata Vidič
Premiera 15. maja 2019,
mali oder SNG Nova Gorica;
8. novembra 2019, Gledališče Koper
Koproducent Gledališče Koper

Iztok Mlakar
TUTOŠOMATO

Režiser Vito Taufer
Premiera 10. oktobra 2019,
veliki oder SNG Nova Gorica;
18. oktobra 2019, Gledališče Koper
Koproducent Gledališče Koper

Michal Rynia, Nastja Bremec Rynia
DE-SET

Premiera 8. decembra 2019,
veliki oder SNG Nova Gorica
Producenta MN Dance Company
in Cankarjev dom Ljubljana v
sodelovanju s SNG Nova Gorica

Hermann Hesse

AVGUST

Režiser Miha Nemec

Premiera 29. septembra 2020,

mali oder SNG Nova Gorica

Studio v sodelovanju s Teatrom na konfini

Federico García Lorca

HIŠA BERNARDE ALBA

Režiserka Yulia Roschina

Premiera 2. oktobra 2020,

veliki oder Gledališča Koper;

15. oktober 2020,

veliki oder SNG Nova Gorica

Koproducenta Gledališče Koper in

Drama SNG Maribor

IBM Plex Serif

Jacob in Wilhelm Grimm

JANKO IN METKA

Režiser Andrej Jus

Neposreden prenos premiere

prek spleta 28. novembra 2020,

mali oder SNG Nova Gorica

IBM Plex Serif

Simona Semenič

JEREBIKA, ŠTRUDELJ, PLES

PA ŠE KAJ

Režiser Jure Novak

Spletna premiera 8. aprila 2021,

veliki oder SNG Nova Gorica

Premiera 5. julija 2021,

veliki oder SNG Nova Gorica

Koproducent SMG Ljubljana

Edward Albee

KDO SE BOJI VIRGINIE WOOLF?

Režiser Radoš Bolčina

Premiera 14. maja 2021,

veliki oder SNG Nova Gorica

Studio

Renata Vidič, Gorazd Jakomini,

Blaž Valič

ČAKAM

Režiserka Renata Vidič

Premiera 29. junija 2021,

mali oder SNG Nova Gorica

Studio

Gur Koren

5 KIL SLADKORJA

Režiser Yonatan Esterkin

Interna premiera 16. februarja 2021

Spletna premiera 18. februarja

2021, mali oder SNG Nova Gorica

Premiera 1. in 2. septembra 2021,

mali oder SNG Nova Gorica

Koproducenta Mini teater Ljubljana,

Judovski kulturni center Ljubljana

Na festivalih

IN STOLETJE BO ZARDELO.
PRIMER KOCBEK

52. Teden slovenske drame,
Kranj, 2022

29. Primorski poletni festival,
Koper, 2022

JEREBIKA, ŠTRUDELJ, PLES PA
ŠE KAJ

52. Teden slovenske drame,
Kranj, 2022

57. Borštnikovo srečanje,
Maribor, 2022

JANKO IN METKA

Mednarodni otroški gledališki
festival Little Ladies Little
Gentlemen, Ankara, Turčija,
2022

ČRIČEK IN TEMAČNI OBČUTEK

57. Borštnikovo srečanje,
Maribor, 2022

TRIDESETLETNICE

29. Primorski poletni festival,
Koper, 2022

TUTOŠOMATO

29. Primorski poletni festival,
Koper, 2022

KDO SE BOJI VIRGINIE WOOLF?

23. Mednarodni festival komornega
gledališča Zlati lev, Umag, Hrvaška,
2022

DE-SET

Mednarodni festival sodobnega
plesa Horizont, Kamaraszínház,
Miskolc, Madžarska, 2021

Festival De Dansweek v Rotterdamu,
Nizozemska, 2022

Festival Tanz Moderne Tanz,
Chemnitz, Nemčija, 2022

DAP Festival, Pietrasanta, Italija,
2022

Nagrade

IVO BARIŠIČ

Borštnikov prstan za življenjsko delo, 2022

RADOŠ BOLČINA

Vesna za najboljšo glavno moško vlogo za vlogo Borisa v filmu *Inventura*, 24. festival slovenskega filma, Portorož, 2021
Zlato jabolko za najboljšega igralca za vlogo Borisa v filmu *Inventura*, Festival Krafft, Kranj, 2022

IN STOLETJE BO ZARDELO.

PRIMER KOCBEK

Nagrada občinstva za najboljšo predstavo, 52. Teden slovenske drame, Kranj, 2022

ANUŠA KODELJA

Vesna za najboljšo stransko žensko vlogo za vlogo Nine v filmu *Prasica, slabšalni izraz za žensko*, 24. festival slovenskega filma, Portorož, 2021

MATIJA RUPEL

Tantadruj 2022 za igralsko stvaritev za vloge Klovna v uprizoritvi *52 hertzov*, Črička v uprizoritvi *Čriček in temačni občutek* ter Pina Mlakarja in Borisa Kidriča v uprizoritvi *In stoletje bo zardelo. Primer Kocbek*.

MARJUTA SLAMIČ

Tantadruj 2021 za igralsko stvaritev za vlogo Bogdane v uprizoritvi *jerebika, štrudelj, ples pa še kaj*
Nagrada Sklada Staneta Severja 2021 za vlogo Bogdane v uprizoritvi *jerebika, štrudelj, ples pa še kaj*
Nagrada za najboljšo igralko za vlogo Bogdane v uprizoritvi *jerebika, štrudelj, ples pa še kaj*, 52. Teden slovenske drame, Kranj, 2022
Zlati znak Občine Ajdovščina za vrhunske uspehe na področju gledališke in filmske igre, 2022
Borštnikova nagrada za igro za vlogo Bogdane v uprizoritvi *jerebika, štrudelj, ples pa še kaj*, 57. Borštnikovo srečanje, Maribor, 2022

52 HERTZOV

Tantadruj 2022 za najboljšo predstavo v celoti

SREČKO FIŠER

Borštnikova nagrada za jezikovno priredbo v uprizoritvi *jerebika, štrudelj, ples pa še kaj*, 57. Borštnikovo srečanje, Maribor, 2022

ČRIČEK IN TEMAČNI OBČUTEK

Velika nagrada avtorski ekipi predstave, Bienale scenskega oblikovanja, Beograd, 2022

Gostovanja predstav

ANTONTON 1 (Novo mesto)
 ŽIVALSKÉ NOVICE 1 (Koper)
 REALISTI 4 (Mengeš, Portorož,
 Škofja Loka, Bled)
 SMRČULJČICA 2 (Trst, Deskle)
 TUTOŠOMATO 12 (Murska Sobota
 – 2x, Koper – 4x, Vrhnika, Krško,
 Maribor, Velenje, Šentjur, Idrija)
 DE-SET (Miskolc, Sežana, Rovereto,
 Trento, Tolmin, Rotterdam,
 Chemnitz, Pietrasanta)
 HIŠA BERNARDE ALBA 4 (Maribor)
 JANKO IN METKA 6 (Ankara)
 JEREBIKA, ŠTRUDELJ, PLES PA
 ŠE KAJ 9 (Ljubljana – 7x, Kranj,
 Maribor)
 KDO SE BOJI VIRGINIE WOOLF? 3
 (Izola, Postojna, Umag)
 5 KIL SLADKORJA 1 (Ljubljana)
 ČRIČEK IN TEMAČNI OBCUTEK 1
 (Maribor)
 IN STOLETJE BO ZARDELO. PRIMER
 KOCBEK 8 (Korčula, Kostanjevica na
 Krki – 4x, Ljubljana, Kranj, Koper)
 IKARUS 1 (Ljubljana)
 TRIDESETLETNICE 1 (Koper)
 IDIOMATIC 5 (Luksemburg)
 GODZILLA TRIBUTE BAND 2
 (Maribor)
 TROJANKE, VOJNA IN MOŠKI 2
 (Neapelj)

MLADI ODER AMO

ČAS BESNENJA
 Premiera 19. aprila 2022,
 veliki oder SNG Nova Gorica
 TAKRAT IN POTEM IN STO LET
 VMES
 Premiera 23. aprila 2022,
 mali oder SNG Nova Gorica

GOSTUJOČE PREDSTAVE

Predstave za odrasle

Tjaša Mislej

NAŠE SKLADIŠČE

Prešernovo gledališče Kranj

Collettivo MINE

VAJE ZA POETIČNI MANIFEST

Fondazione Fabbrica Europa per le

Arti Contemporanee

Goriški plesni festival Visavi

Charlie Brittain, Milan Tomášik

NEDOLOČENA FREKVENCA

Društvo Slovenski tolkalni projekt in

KUD Cortesia v sodelovanju s Pan-

Adria, EN-KNAP, Moment

Jure Karas

BIROKRATI

Gledališče Koper

Davide Valrosso

PET PLESOV ZA PRIHODNOST

Nina

Goriški plesni festival Visavi

Nina Kuclar Stiković

SKUPAJ SAMI ALI JUTRI JE V

SANJAH IZGLEDAL DRUGAČE

Drama SNG Maribor

Florian Zeller

LAŽ

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Simona Deaconescu

PLESNI MANIJAKI

Plesno združenje Tangaj, Romunija

BANKET. ČRNA ODA SEDANJOSTI

Zavod 0.1

Ivor Martinić

LE ZALJUBITI SE NE SMEMO

Mestno gledališče ljubljansko

Vaclav Havel/Harold Pinter

DUPLET

Poklicno državno dramsko

gledališče Lado Meskišvili, Kutaisi,

Gruzija

Carlo Goldoni

KRČMARICA MIRANDOLINA

SSG Trst

Eugène Ionesco

DELIRIJ V DVOJE

Poklicno državno dramsko

gledališče Lado Meskišvili, Kutaisi,

Gruzija

Frank Wedekind

POMLADNO PREBUJENJE

Kosovsko narodno gledališče in

Center za umetnost in družbo -

Artpolis

Festival uličnega gledališča

Ana Desetnica

ULIČNI IMPRO KVIZ

Društvo Impro

IGRA V IGRI

Plesna šola Kazina, Ljubljana

KOMAR IN ŠAMPION

Faber Teater

SLADKO SLANO

Carpa Diem

Predstave za otroke in mladino

Heinz Janisch

MAJHNO TEŽAVO IMAM

Lutkovno gledališče FRU-FRU in

Hiša otrok in umetnosti

Peter Frankl

POT HEROJA

Gledališče Iglu

Lea Menard

PASJEDIVŠČINA

UL AGRFT in KUD Baobab

Svetlana Makarovič

KORENČKOV PALČEK

Mini teater Ljubljana

Zgodbe po motivih režijskih

ljudskih zgodb

ZVERINICE IZ STRIPA

Kulturno društvo

Pripovedovalski Variete in

Stripburger / Forum Ljubljana

Po bratih Grimm Vesselin Boidev

ŽABJI KRALJ

Mini teater Ljubljana in SSG Trst

Tomaž Lapajne Dekleva

GREMO NA VLAK

Gledališče Unikat

Kaja Lorenci po motivih Otona
Župančiča
SONCE, ZEMLJA, MESEC
Lutkovno gledališče Maribor in
Plesni Teater Ljubljana

Saša Eržen
TISTA O BOLHAH
Slovensko ljudsko gledališče Celje

Joseph Nzobandora – Jose
PETER KLEPEC
Gledališče MalihVelikih

Iuna Ornik, Joži Šalej
REPA VELIKANKA
Gledališče Lalanit in Društvo
lutkovnih ustvarjalcev

Ajda Rooss, Peter Kus
GOZD RAJA!
Zavod Federacija Ljubljana, Zavod
Kuskus, Gledališče za otroke
Dubrava, Gledališče Glej

Svetlana Makarovič
NETOPIR KAZIMIR
Lutkovno gledališče Maribor

Feri Lainšček, Lojze Krajncan
NA DVORIŠČU

SSG Trst in DreamArt v sodelovanju
s Cankarjevimi domom Ljubljana

Igor Cvetko, Jelena Sitar
MIŠKA KAŠKO KUHALA
Gledališče Zapik

George Orwell
ANIMAL FARM / ŽIVALSKA FARMA
The American Drama Group Europe

Joseph Nzobandora – Jose
CAR ŽIVALI
Gledališče MalihVelikih

Rok Predin, Andrej Predin
BIMBERLI
Lutkovno gledališče Maribor

Ljubiteljske predstave

John Chapman, Michael Pertwee
VOHUNI

Prosvetno društvo Štandrež

DEŽELA BREZ ZLA

Teatro Trono, Bolivija

Ben Elton

POKOVKA

KD Janez Jalen

PET ŽENSK.COM

Gledališko društvo Kontrada Kanal

Matjaž Zupančič

GOLI PIANIST ALI MALA NOČNA

MUZIKA

Umetniška gimnazija Nova Gorica

Avtorski projekt

ŽIVLJENJE V ENEM DNEVU

Gledališka skupina Dramatikon

JSKD OI Kranj

Vizije – Festival mladinske kulture

2022

Avtorski projekt

IMELI SMO SREČO

Gledališka šola Prve gimnazije

Maribor

Vizije – Festival mladinske kulture

2022

Avtorski projekt

NASPROTJA!

Teater Pozitiv, KUD Pozitiv in DIC

Ljubljana

Vizije – Festival mladinske kulture

2022

Po literarni predlogi Žige Valetiča

TRGOVINA S SAMOMORILSKIMI

PRIPOMOČKI

KUD Vesel Teater Dolenjske Toplice

Miha Mazzini

ZA VSE SEM SAMA

Gostuje Gledališče Toneta Čufarja

OSTALE PRIREDITVE V (SO)ORGANIZACIJI SNG NOVA GORICA

ČOMPE

Koncert

FESTIVAL PANČ PRIPOROČA:

VEČER STAND-UP KOMEDIJE

JAVNA TRIBUNA

Srečanje Vlade Republike Slovenije

z župani, gospodarstveniki in

drugimi nosilci razvoja v regiji

VEČER OB OBČINSKEM PRAZNIKU

(Mestna občina Nova Gorica)

ODREŠENJE IN ONKRAJ

Literarni večer Ars teatralis,

neposreden radijski prenos iz cerkve

sv. Andreja apostola v Štandrežu pri

Gorici

(Radio Slovenija in SSG Trst ter SNG
Nova Gorica, Slovenski program

Rai FJK – Radio Trst A, župnija sv.

Andreja apostola Štandrež, Slofest)

Simona Semenič

JEREBIKA, ŠTRUDELJ, PLES PA ŠE KAJ

Posnetek predstave, 24. Festival

slovenskega filma, Portorož

POKLON SPOMINU na dramskega

igralca Jožeta Hrovata

ZAKLENJENI

Mladi oder Amo, kratki film

Tjaša Bucik, Anuša Kodelja,

Tereza Gregorič

NISEM DEKLE NITI ŽENSKA

Instalacija in predvajanje posnetka

predstave, Festival plesne

ustvarjalnosti mladih ŽIVA, Španski

borci, Ljubljana

RECITAL PREŠERNOVE POEZIJE

V sodelovanju z Združenjem

dramskih umetnikov Slovenije

Pravljične urice

ZGODBA IZ SOSESKE

Narodna in študijska knjižnica

Damir Feigel, Gorica

Peter Uhan

LETNO POROČILO

Odprtje fotografske razstave

VIRTUALNA (DNEVNA) SOBA Plesno

združenje Tangaj, Romunija

ZAKLJUČEK FESTIVALA VIZIJE

Festival mladinske kulture 2022

THE SCENE

Zaključna predstava MN Plesne Šole

ALPSAXSUMMER 2022

Mednarodni mladinski saksofonski

orkester, Festival SAXGO22

(Kulturni dom Nova Gorica)

STATISTIČNI PREGLED

	št. predstav			št. obiskovalcev		
	doma	na gost.	skupaj	doma	na gost.	skupaj
PREDSTAVE SNG NOVA GORICA						
Premierne uprizoritve						
ČRIČEK IN TEMAČNI OBČUTEK	10	1	11	1396	173	1569
IN STOLETJE BO ZARDELO. PRIMER KOCBEK	6	8	14	742	569	1311
seštevek vseh predstav od premiere	6	15	21	742	1086	1828
TRIDESETLETNICE	12	1	13	1283	161	1444
BOLEZEN DUŠE	5	0	5	658	0	658
52 HERTZOV	5	0	5	417	0	417
RAZPARAČ	6	0	6	463	0	463
PRAVLJICE NAŠEGA OTROŠTVA *	0	6	6	0	921	921
IKARUS **	4	1	5	877	120	997
BETON7 **	3	0	3	146	0	146
IDIOMATIC **	0	5	5	0	350	350
GODZILLA TRIBUTE BAND **	1	2	3	51	100	151
TROJANKE, VOJNA IN MOŠKI **	0	2	2	0	270	270
Skupaj	52	26	78	6033	2664	8697
Ponovitve iz prejšnjih sezon						
ANTONTON	3	1	4	209	212	421
seštevek vseh predstav od premiere	31	31	59	3600	5696	9296
ČAROVNIK IZ OZA	7	0	7	1161	0	1161
seštevek vseh predstav od premiere	42	8	50	6790	2393	9183
ŽIVALSKÉ NOVICE	2	1	3	205	125	330
seštevek vseh predstav od premiere	17	42	59	4171	9334	13505
REALISTI	3	4	7	578	861	1439
seštevek vseh predstav od premiere	30	71	101	5579	13845	19424
TROJANKE	3	0	3	762	0	762
seštevek vseh predstav od premiere	18	6	24	3924	2371	5395

* Premierna uprizoritev pri koproducentu

** Ostali program

SMRČULJČICA	9	2	11	795	343	1138
seštevek vseh predstav od premiere	19	8	27	2248	1271	3519
SKRIVNOSTNI PRIMER ALI KDO JE UMORIL PSA	2	0	2	274	0	274
seštevek vseh predstav od premiere	16	14	30	1997	3049	5046
TUTOŠOMATO	3	13	16	547	2541	3088
seštevek vseh predstav od premiere	21	34	55	3688	5681	9369
DE-SET	0	8	8	0	850	850
seštevek vseh predstav od premiere	4	8	12	709	850	1559
AVGUST	1	0	1	40	0	40
seštevek vseh predstav od premiere	6	1	7	180	20	200
HIŠA BERNARDE ALBA	0	4	4	0	471	471
seštevek vseh predstav od premiere	4	11	15	492	1226	1718
JANKO IN METKA	1	6	7	79	2660	2739
seštevek vseh predstav od premiere	3	6	9	420	2660	3080
JEREBIKA, ŠTRUDELJ, PLES PA ŠE KAJ	2	9	11	406	1245	1651
seštevek vseh predstav od premiere	7	9	16	1265	1245	2510
KDO SE BOJI VIRGINIE WOOLF?	11	3	14	927	225	1152
seštevek vseh predstav od premiere	12	3	14	1057	225	1282
ČAKAM	3	0	3	54	0	54
seštevek vseh predstav od premiere	5	0	5	122	0	122
5 KIL SLADKORJA	8	1	9	598	32	630
Skupaj	58	52	110	6635	9565	16200
SKUPAJ PREDSTAVE SNG NOVA GORICA	110	78	188	12668	12229	24897
MLADI ODER AMO						
ČAS BESNENJA	2	0	2	231	0	231
TAKRAT IN POTEM IN STO LET VMES	2	0	2	184	0	184
SKUPAJ MLADI ODER AMO	4	0	4	415	0	415

GOSTUJOČE PREDSTAVE

Predstave za odrasle

NAŠE SKLADIŠČE	1	0	1	170	0	170
VAJE ZA POETIČNI MANIFEST	1	0	1	81	0	81
PET PLESOV ZA PRIHODNOST	1	0	1	115	0	115
LAŽ	1	0	1	144	0	144
BANKET. ČRNA ODA SEDANJOSTI	1	0	1	20	0	20
DUPLET	1	0	1	58	0	58
DELIRIJ V DVOJE	1	0	1	59	0	59
NEDOLOČENA FREKVENCA	1	0	1	29	0	29
BIROKRATI	1	0	1	176	0	176
SKUPAJ SAMI ALI ...	1	0	1	159	0	159
PLESNI MANJAKI	1	0	1	13	0	13
VIRTUALNA DNEVNA SOBA	2	0	2	26	0	26
LE ZALJUBITI SE NE SMEMO	1	0	1	167	0	167
KRČMARICA MIRANDOLINA	1	0	1	360	0	360
POMLADNO PREBUJENJE	1	0	1	266	0	266
Skupaj	16	0	16	1843	0	1843

Mednarodni festival uličnega
gledališča Ana Desetnica

ULIČNI IMPRO KVIZ	1	0	1	60	0	60
IGRA V IGRI	1	0	1	70	0	70
KOMAR IN ŠAMPION	1	0	1	90	0	90
SLADKO SLANO	1	0	1	170	0	170
Skupaj	4	0	4	390	0	390

Predstave za otroke in mladino ***

MAJHNO TEŽAVO IMAM	1	0	1	57	0	57
POT HEROJA	2	0	2	202	0	202
PASJEDIVŠČINA	1	0	1	182	0	182

*** Predstave v programih abonmaja Polžek (razen Animal Farm)

KORENČKOV PALČEK	2	0	2	317	0	317
ZVERINICE IZ STRIPA	1	0	1	182	0	182
ŽABJI KRALJ	1	0	1	62	0	62
GREMO NA VLAK	1	0	1	181	0	181
SONCE, ZEMLJA, MESEC	2	0	2	217	0	217
TISTA O BOLHAH	1	0	1	183	0	183
PETER KLEPEC	1	0	1	63	0	63
REPA VELIKANKA	2	0	2	269	0	269
GOZD RAJA!	1	0	1	202	0	202
NETOPIR KAZIMIR	2	0	2	342	0	342
NA DVORIŠČU	1	0	1	217	0	217
MIŠKA KAŠKO KUHALA	1	0	1	76	0	76
ANIMAL FARM / ŽIVALSKA FARMA	2	0	2	742	0	742
CAR ŽIVALI	2	0	2	268	0	268
BIMBERLI	3	0	3	493	0	493
Skupaj	27	0	27	4255	0	4255
Ljubiteljske predstave						
VOHUNI	1	0	1	123	0	123
DEŽELA BREZ ZLA	1	0	1	60	0	60
POKOVKA	1	0	1	98	0	98
PET ŽENSK.COM	1	0	1	195	0	195
GOLI PIANIST ALI ...	1	0	1	65	0	65
ŽIVLJENJE V ENEM DNEVU	1	0	1	20	0	20
IMELI SMO SREČO	1	0	1	20	0	20
NASPROTJA!	1	0	1	20	0	20
TRGOVINA ...	1	0	1	100	0	100
ZA VSE SEM SAMA	1	0	1	140	0	140
Skupaj	10	0	10	841	0	841
SKUPAJ VSE GOSTUJOČE PREDSTAVE	57	0	57	7329	0	7329

**OSTALE PRIREDITVE
V (SO)ORGANIZACIJI SNG NOVA GORICA**

VODENI OGLEDI GLEDALIŠČA	6	0	6	408	0	408
ČOMPE	1	0	1	112	0	112
FESTIVAL PANČ PRIPOROČA	1	0	1	68	0	68
JAVNA TRIBUNA	1	0	1	371	0	371
VEČER OB OBČINSKEM PRAZNIKU	1	0	1	371	0	371
ODREŠENJE IN ONKRAJ	0	1	1	0	30	30
JEREBIKA ... (POSNETEK)	0	1	1	0	100	100
POKLON SPOMINU	1	0	1	50	0	50
ZAKLENJENI	1	0	1	50	0	50
NISEM DEKLE NITI ŽENSKA	0	1	1	0	50	50
RECITAL PREŠERNOVE POEZIJE	1	0	1	50	0	50
ZGODBA IZ SOSESKE	0	1	1	0	50	50
LETNO POROČILO	1	0	1	50	0	50
VIRTUALNA (DNEVNA) SOBA	2	0	2	26	0	26
ZAKLJUČEK FESTIVALA VIZIJE	1	0	1	30	0	30
THE SCENE	1	0	1	371	0	371
ALPSAXSUMMER 2022	1	0	1	100	0	100
SKUPAJ OSTALE PRIREDITVE	19	4	23	2057	230	2287

PREDSTAVE SNG NOVA GORICA	110	78	188	12668	12229	24897
MLADI ODER AMO	4	0	4	415	0	415
GOSTUJOČE PREDSTAVE	57	0	57	7329	0	7329
OSTALE PRIREDITVE	19	4	23	2057	230	2287
SKUPAJ	190	82	272	22469	12459	34928

Kontakti / *Contacts*

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica **/ *Slovene National Theatre Nova Gorica***

Trg Edvarda Kardelja 5

5000 Nova Gorica, Slovenija / *Slovenia*

T +386 5 335 22 00, **F** +386 5 302 12 70

E info@sng-ng.si, **W** www.sng-ng.si

Direktorica / *General Manager*

Mirjam Drnovšček

E mirjam.drnovscek@sng-ng.si

T +386 5 335 22 10

Umetniški vodja / *Artistic Director*

Marko Bratuš

E marko.bratus@sng-ng.si

T +386 5 335 22 10

Poslovna sekretarka / *Business Secretary*

Barbara Skorjanc

E barbara.skorjanc@sng-ng.si

T +386 5 335 22 10

Dramaturginja / *Dramaturg*

mag. **Ana Kržišnik Blažica**

E ana.krzisnik@sng-ng.si

T +386 5 335 22 15

Dramaturginja/ *Dramaturg*

Martina Mrhar

E martina.mrhar@sng-ng.si

T +386 5 335 22 01

Lektorica / *Language Consultant*

Anja Pišot

E anja.pisot@sng-ng.si

T +386 5 335 22 18

Dramaturginja in vodja Mladega odra Amo

/ *Dramaturg and Chief of Young Stage Amo*

Tereza Gregorič

E tereza.gregoric@sng-ng.si

T +386 5 335 22 02

Odnosi z javnostjo / *Publicity Manager*

Metka Sulič

E odnosizjavnostjo@sng-ng.si

T +386 5 335 22 50

Organizatorica / *Organizer*

mag. **Barbara Simič Veličkov**

E organizacija@sng-ng.si

T +386 5 335 22 04

Vodja računovodstva / *Chief Accountant*

Neža Lango

E neza.lango@sng-ng.si

T 386 5 335 22 07

Tehnični vodja / *Technical Director*

Aleksander Blažica

E aleksander.blazica@sng-ng.si

T +386 5 335 22 14

Blagajna / *Box Office*

E blagajna@sng-ng.si

T +386 5 335 22 47

vsak delavnik / *workdays*

10.00–12.00 in / *and* 15.00–17.00

ter uro pred pričetkom predstav

/ *and an hour before each performance*

Spletna prodaja / *Online ticket purchase*

W sng-ng.kupikarto.si

Dejavnost SNG Nova Gorica financira Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.
Del spremljevalnega programa sofinancira Mestna občina Nova Gorica.

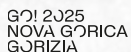
Svet SNG Nova Gorica / Council SNT Nova Gorica

Robert Gajser (predsednik / *president*), Klavdija Figelj (podpredsednica / *vice president*),
Martina Mrhar, Damjana Pavlica, Marjan Zahar

Strokovni svet SNG Nova Gorica / Expert Council SNT Nova Gorica

Andrejka Markočič Šušmelj (predsednica / *president*), Tereza Gregorič (podpredsednica / *vice president*),
mag. Alida Bevk, Igor Komel, Matija Rupel, Aleš Valič

Član Evropske gledališke konvencije

Evropska Prestolnica Kulture
Capitale Europea della Cultura
European Capital of Culture

Sponzor

Medijska sponzorja

Gledališki list SNG Nova Gorica, sezona 2022/2023, številka 6

Izdajatelj SNG Nova Gorica

Predstavnica Mirjam Drnovšček

Urednica Ana Kržišnik Blažica

Uredništvo Tereza Gregorič, Martina Mrhar, Anja Pišot

Lektorica Anja Pišot

Fotograf Peter Uhan

Prelom Idejološka Ordinacija

Ilustrator Luka Seme

Naklada 300, Tisk A-media
SNG Nova Gorica ISSN 1581-9884

Cena publikacije je 2 evra.

SNG
NOVA GORICA